Instruktørutdanning

Tilvenning som instruktør

SPORTSFLYGERE

Roger Holm, November 2026

De fem fasene i instruktørutdanningen

a) **Klubbseleksjon** med testing og vurdering av kandidaten

b) **Selvstudium** i fire fag med påfølgende kunnskapstester

c) **Sentral treningssamling** med øvelser i TMS og rollespill

d) **Instruktør-tilvenning** lokalt i klubb med treningsinstruktør

e) **Ferdighetsprøve** med seniorkontrollant (eksaminator)

De fem fasene i tilvenningen

i. **Lære korrekt logging** – av skoletimer for instruktør og elev

ii. **Lære bruk av NØD DRILL** – som repeteres før hver avgang

iii. **Lære seg TMS** – føre inn treningstimer med karakterer

iv. **Utføre 25 angitte øvelser** – med kandidaten i instruktørsetet

v. **Utføre alle STD øvelsene** – seksjonens standardiseringsprogram

Lære korrekt utfylling av logging

Viktig å gjøre dette så andre forstår det og flygetiden kan spores.

Husk at dette er offentlige dokumenter.

Personlig loggbok

År 2025 Dato:	Sportsflytype	Reg:	Kategori G/R/V	Stilling om bord	Flygningens art. Rute, øvelse, etc.
—	—	—	—	—	— OVERFØRT →
12.08	RANS 6	LN-YAX	R	ELEV	SKOLE T3, T4, T5
19.08	RANS 6	LN-YAX	R	ELEV	SKOLEFLYGING T6, T6A, T7, T8
21.08	RANS 6	LN-YAX	R	ELEV	ØVELSER T9, T10, T11, T12
25.08	RANS 6	LN-YAX	R	ELEV	SKOLE T11, 12, 13

Personlig loggbok

Flygetid	Instruksjons-tid	Instruktør-tid		Selvstendige landinger			Attestasjoner, merknader
				Hjul	Sjø	Ski	
							—
2:10	2:10						K.Flygerud 63542382
1:50	1:50						K. Flygerud 6354 2382
2:30	2:30						K.Flygerud 63542382
2:00	2:00						K.Flygervd 635 42382

Fartøyjournal LN-Y--

8

Dato	Besetning Bruk blokkbokstaver	Daglig ettersyn			Sted		Tid	
2025	Navn	Tid	Sign.	Sertifikat nr.	For avgang	For landing	Avgang	Landing
12.08	K.FLYGERUD/B.ELLING	9.30	KF	*****	ENAB	ENAB	09:50	12:00
19.08	K.FLYGERUD/B.ELLING	12:15	KF		ENAB	ENAB	12:45	14:35
21.08	K.FLYGERUD/B.ELLING	14:05	KF		ENAB	ENAB	14:40	17:10
25.08	K.FLYGERUD/B.ELLING	10:20	KF		ENAB	ENAB	10:55	12:55

Fartøyjournal LN-Y--

9

Teknisk flygetid		~~Trike tid~~ BENSIN	Motor	Antall flygninger	Flygningens art	Hendelser/laktt.	Fartøysjefens eller annen ansvarlig persons underskrift
Pr. flygning	Total						
Overført	940:00		980.00	487			
2:10	942:10	20/65	982:20	1	SKOLE T3, 4, 5	u/a	T.Flygerud 63542382
1:50	944:00	40/60	984:20	1	SK. T6, 6a,T7,T8	u/a	T.Flygerud 63542382
2:30	946:30	45/70	987:05	1	SK T9,10,11,12	u/a	T.Flygerud 63542382
2:00	948:30	40/60	989:50	1	SK T13,14,15	u/a	T.Flygerud 63542382

Lære seg Nød Drill

1. **Aviate**
2. **Navigate**
3. **Communicate**

Lære Nød Drill - 5 scenarier

Motorstopp i fire scenarier -

a) PÅ BANEN MED **NOK BANE** IGJEN

b) I LUFTA MED **NOK BANE** IGJEN

c) I LUFTA, **IKKE NOK BANE** IGJEN MEN **UNDER SIKKER HØYDE**

d) I LUFTA, **OVER SIKKER HØYDE**

a) MOTORSTOPP PÅ BANEN MED NOK BANE IGJEN:

BREMS OPP (A)
HOLD RETNINGEN (N)
MELD FRA PÅ RADIO (C).

b) MOTORSTOPP I LUFTA MED NOK BANE IGJEN:

NESA NED (A)
FLAPS jf. POH
HOLD RETNINGEN (N)
LAND RETT FRAM
MELD FRA PÅ RADIO (C)

c) MOTORSTOPP I LUFTA, IKKE NOK BANE - UNDER SIKKER HØYDE

NESA NED - BESTE GLIDEHASTIGHET (A)
FLY MOT BESTE NØDLANDINGSPLASS – VELG FLAPS FOR Å NÅ FREM **(N)**
LAND RETT FRAM EVENTUELT GÅ MOT FALLENDE TERRENG??
SMÅ SVINGER FOR Å UNNGÅ HINDRINGER
SLÅ AV TENNING, HOVEDSTRØM OG STENG BENSINKRAN.
INNTA KRASJSTILLING (RETT I RYGGEN, SELER BESKYTT ANSIKT
MELD FRA PÅ RADIO (C)

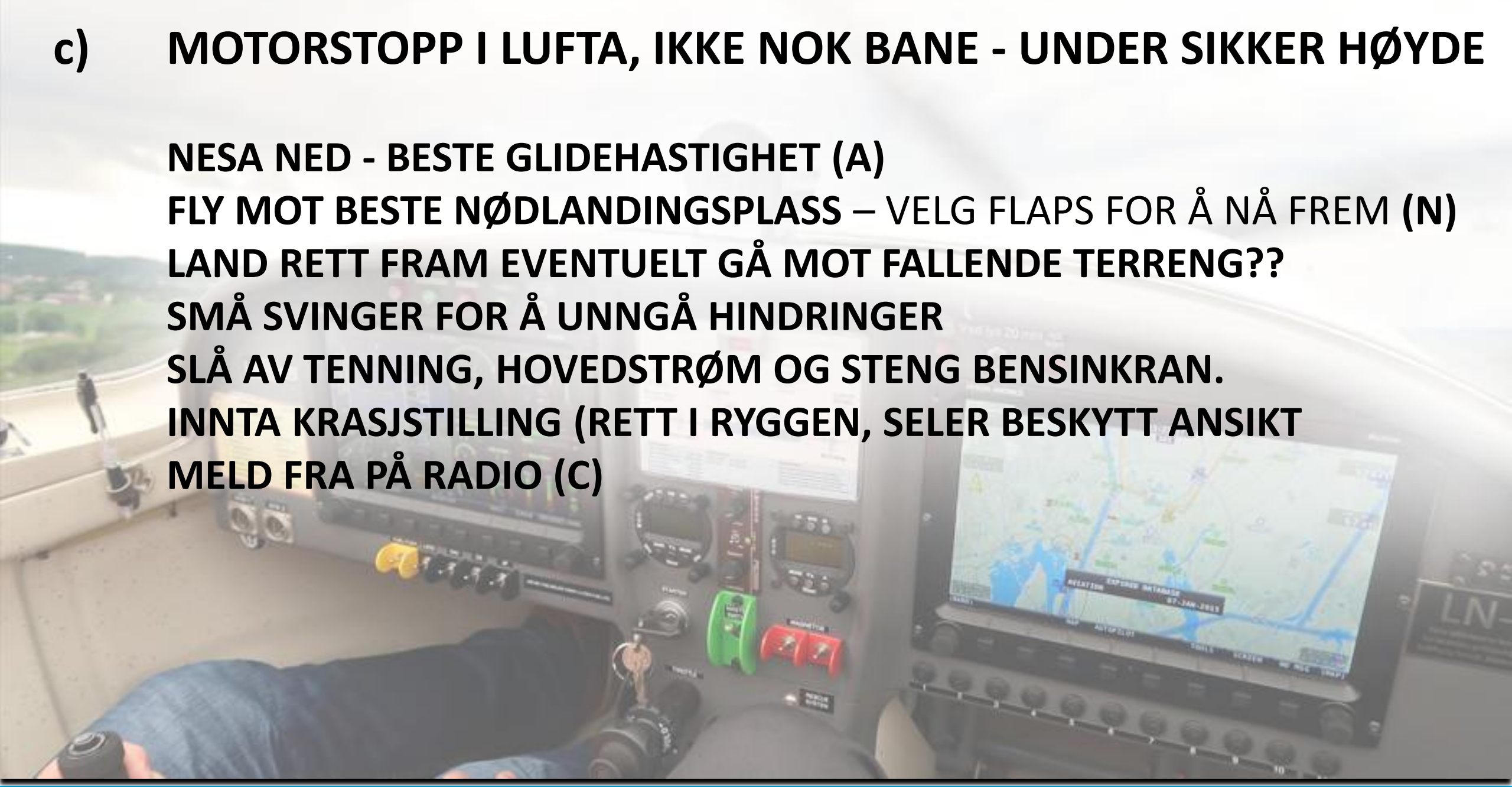

d) MOTORSTOPP I LUFTA OVER SIKKER HØYDE:

NESA LITT NED TIL BESTE GLIDEHASTIGHET (A)

SVING MOT VINDEN TILBAKE TIL BANEN (N)

SJEKK FUELPUMPE PÅ

GASSEN AV

FORSØK RESTART HVIS TID

VELG FLAPS BARE HVIS DU ER SIKKER PÅ Å REKKE FRAM

MELD FRA PÅ RADIO (C)

Nød drill med 180° sving

Lære korrekt utfylling i TMS

Skoletimene skal registreres med riktig karakter og kunne gjenfinnes av de som trenger det

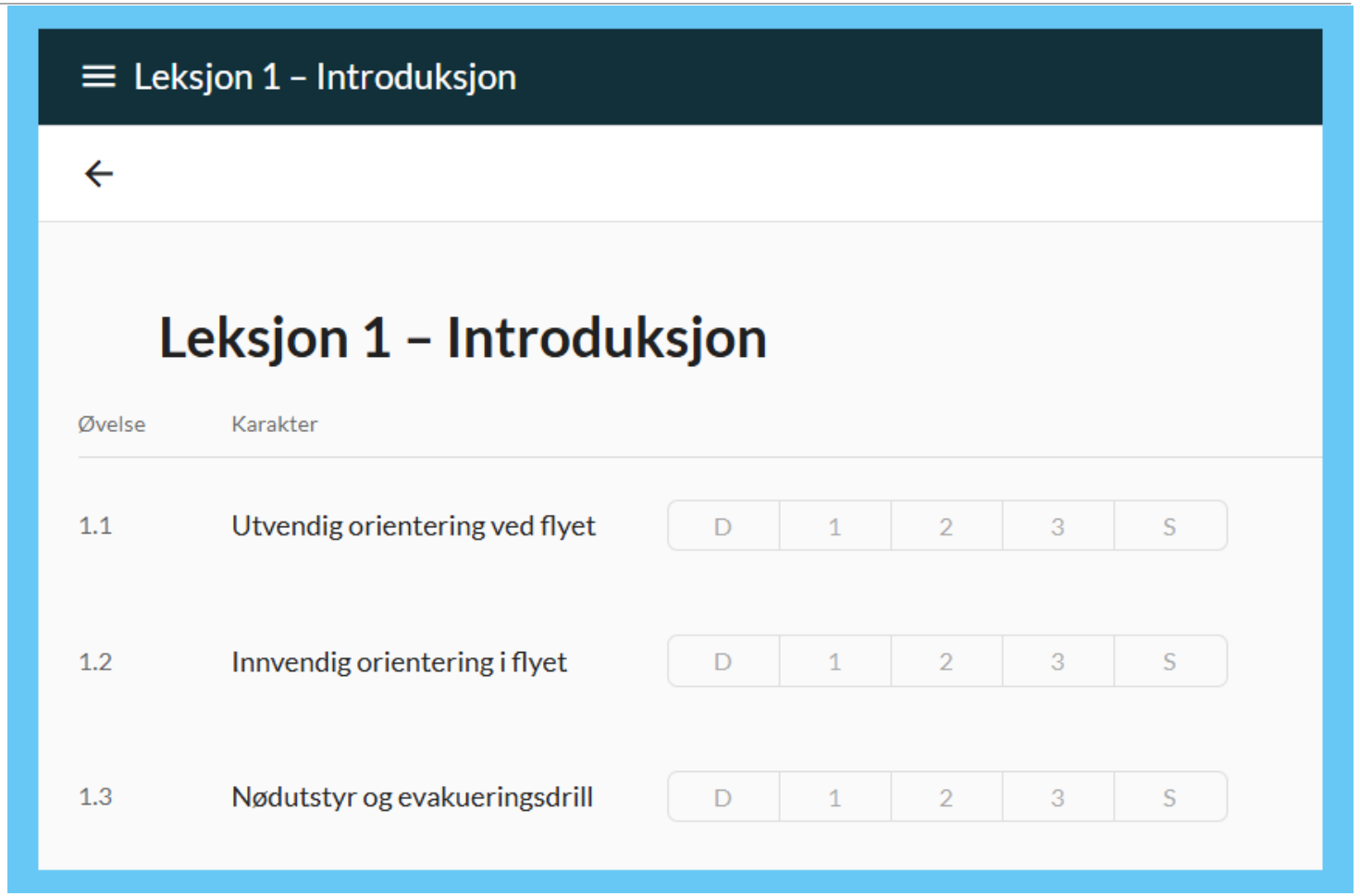

Training Management System

Ved selv å føre inn treningstimer med karaktersetting D-1-2-3

- TMS innføringer demonstreres av treningsinstruktør, og kandidaten skal fortsette å trene på innføringen under veiledning av flyskolen.

*) TMS er foreløpig kun for rorstyring. Gyroplan og Vektskift benytter progresjonskort inntil videre.

De 25 flyge-øvelsene

Viktig å starte opp med godt humør

25 øvelser + STD

Lokal praktisk instruktør-tilvenning som skal omfatte **minst 10 timers** tilvennings- og standardiseringsprogram med skolesjefen eller en utpekt treningsinstruktør som elev.

Det er satt opp 25 øvelser for denne treningen.		Dato	Tid hh:mm		Instruktør initialer
T1	Forberedelse til flyging – Briefing av eleven.				
T2	Daglig ettersyn/forberedelse til flyging				
T3	Orienteringstur, terrengpunkter i øvingsområdet.				
T4	Fartskontroll, bruk av høyderor og motorsetting				
T5	Inngang til sving, holde sving og utgang av sving.				
T6	Normale svinger 90/180/360° kursendring.				
T6a	S-svinger.				
T7	Svinger, 360° og 720° med 45° krengning.				
T8	Svinger, 360° og 720° med instrumenter tildekket.				
T9	Steiling rett fram i ulike grader.				
T10	Flyging med minimumshastighet rett fram.				
T11	Flyging med minimumshastighet i sving				
T12	Steiling i sving/flikk til siden og avverging av spinn				
T13	Avgang med briefing. Nødlandingsplan for mulig motorkutt				
T14	Innflyging til landingsplass				
T15	Landingsrundens mønster				
T16	Høydebedømming, glidevinkel på finale				
T17	Utflating og setting				
T18	Avbrutt avgang ved motorbortfall.				
T19	Avbrutt landing, ny landingsrunde				
T20	Landing med og uten flaps				
T21	Nødlandingsprosedyrer.				
T22	Landing uten hjelp av motor				
T23	Flyging i vind				
T24	Merkelanding				
T25	Bedømming - Debrief og karaktersetting				
STD	Standardiseringsøvelsene (min. 90 minutter)				
Summen av tid skal være minimum 10 timer jf. SFHB 4.9.1 d					

STD - standardiserte øvelser

Disse øvelsene beskriver detaljert hvordan du skal foreta grunnskoling for nye elever.

Dette er også programmet for skill testen for å sjekke at du kan utføre dette på en god måte.

Instruktørutdanning

Tilvenningsfasen

– SLUTT–

